

Debesuota, vėsu.
Saulė teka 7:03 leidžiasi 6:10

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL LVIII

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Šeštadienis, Spalio-October 16 d., 1971 m.

Kaina 15c

244

AMERIKOS DELEGACIJA VYKSTA Į KINIJĄ

SIMO KUDIRKOS TEISMAS VILNIUJE

(Iš pagrindinio spaudos biuletenio)

Simas Kudirka, gim. 1929, lietuvių žvejų laivo radistas, 1970 m. lapkričio mėn. bandė pasilikti Amerikos laive, teritorialiniuose JAV vandenynse. Amerikos laivo kapitonas atidavė jį sovietų jūrininkams. Kudirka buvo areštuotas. Tardymą vedė KGB įstaiga ir jis buvo apkaltintas pagal 62 str. UK. Lietuvos kodeksą (tolygų 64 str. UK. RSFSR — tėvynės išdavimas). Teismas įvyko gegužės mėn. 18-20 d. Aukščiausiojo SSR Lietuvos rūmuose — Vilniuje.

Teismo pirmininkas — Misiūnas, prokuroras — Petrauskas, gynėjas — Gavronskis. Kuomet teismo pirmininkas paminėjo pavardę, Kudirka pareiškė, kad nuo gynėjo atsisako. „Jeigu gynėjas — Gavronskis garbingas žmogus ir mane gins pagal savo sąžinę; tai šį aplinkybę jam pakenks, tačiau jei jis negarbingas ir atliks antrojo prokuroro rolę, kaip tai dažnai atsitinka politiniuose procesuose Lietuvoje, tai aš manau, kad mano byla nėra taip sudėtinga ir pakaks vieno prokuroro“.

S. Kudirka neprisipažino kaltas, nes jis savo tėvynės Lietuvos neišdavė, o Rusijos, šandieną vadinamos Sovietų Sąjunga, jis nelaiko savo tėvyne. Aiškinamas prieštariškas, paskatinusius jį bėgti į Vakarų, Kudirka kalbėjo daugiau negu 4 valandas.

Jis pasakojo, kad išaugo labai neturtingoje šeimoje. 1940 m. kuomet Lietuva tapo prijungta prie SSRS, prasidėjo tautinė priepaūda. Jis atsimena, kaip 1941 m. žmonės vėžė į Sibirą ir žino, kad buvo tremiami patys geriausiai, susipatė lietuviai, jų tarpe buvo daug pradžiū mokytų mokytojų, kurie tada buvo pavadinti „buržuazais“.

1944 jis vėl tapo liudininku žmonių tremimo į Sibirą, masinių žudynių. Daugelis jo draugų tapo partizanais. Beveik visi jie žuvo. Jis tęsė mokslą Vilniuje, baigė 8 klases ir nusprendė tapti jūrininku. Jis panoro pamatyti pasaulį ir manė, kad jūroje pamirš savo tautos tragediją. Jis norėjo pabėgti nuo baisių valdų — turgaus aiškėse gulėdavo sužaloti, išniekinti Lietuvos partizanų kūnai.

Prokuroras Petrauskas pareiškė pasipiktinimą Kudirkos „išdavyste“ ir pareiškė, kad jo elgesys šmeižia ir žemina Lietuvą. Jis teismajam pareikalavo 15 metų laisvės atėmimo sunkiojo režimo lageriuose ir turto konfiskavimo.

Gynimosi kalbą pasakė pats Kudirka. Jis citavo Gerceną, Marksa, Lenina. Paaikšino skirtumą tarp socialistinės teorijos ir jos praktinio įgyvendinimo Lietuvoje. Kudirka pasakojo, kaip jį stengėsi perauklėti: vyr. leitenantas Urbonas, tardymo skyriaus viršininkas, pulkininkas Kismen, KGB pirmininkas, generolas-majoras Petkevičius ir kiti, specialiai atvykę iš Maskvos. Jie jam siūlydavo pasmerkti lietuvišką buržuaziją, kuri jį pastūmėjo į išdavystę. Už tokius pareiškimus pažadėjo jam pritaikyti 82 str. UK (Lietuvos SSR rubežiaus peržengimą) ir jį teisti pagal šį straipsnį. Bet Kudirka pareiškė, kad jis atsisako parduoti savo tėvynę Lietuvą, savo asmeninės laisvės kainą.

Kudirka kalbėjo apie lietuvių tautos kovą prieš okupaciją. Jis kalbėjo apie dešimtmetį Lietuvos „miško brolių“ kovą, kurie beveik visi žuvo ir mirė koncentracijos lageriuose. Net KGB

IS VISO PASAULIO

MASKVA. — Egipto prezidentas Sadat išvyko iš Maskvos, tačiau tolimesnėms deryboms su sovietais pasiliko Egipto karo ministeris generolas Sadek.

SAN FRANCISCO. — Bomba gerokai sužalojo Irano konsulatą San Francisco mieste, padegdama visus tris įstaigos aukštus.

CAMBRIDGE. — Massachusetts Technologijos Institute sprogo bomba, padariusi vienam pastate, ketvirtame aukšte, daug žalos.

ST. PAUL. — Minnesotos Aukščiausias teismas atmetė dviejų homoseksualių vyrų prašymą, kad įstaigos jiems išduotų vedybų leidimą.

SACRAMENTO. — Kalifornija priėmė įstatymą, įsakantį laidotuvių direktoriams aiškiai nurodyti visų karstų ir patarnavimų kainas, prieš klientams pasirašant sutartį.

BELGRADAS. — Jugoslavijos prezidentas Tito lapkričio mėn. lankysis Britanijoje, o prieš tai vizitus Ameriką ir Kanadą.

NEW YORKAS. — NYT muzikos kritikas labai palankiai komentavo lietuvių pianisto Antano Smetonos koncertą, kuriame geriausiai kritikui patikęs nepaprastas pianisto kuklumas. „Tvarkinga technika, tonų subrandimas, skrupulingas, be priekaištų išpildymas“, — žodžiai, kurių pilna recenzija.

ŽENEVA. — Aga Khan šeimoje gimė berniukas, pavadintas princu Rahimu. Aga Khanas yra garbinamas apie 20 milijonų Ismailo sektos musulmonų, kurie tiki, kad jis kilęs iš pranašo Mohammedo šeimos.

HARRISBURG. — Kunigo Philip Berrigan ir kitų septynių karo priešininkų teismas prasidės sausio 10 d. Jis kaltinamas samokslu pagrobti prezidento patarėją Kissingerį.

pareigūnai patvirtino, kad žuvo 50 tikstančių partizanų. „Pasaulio istorija dar nežino taip ilgo ir pareikalavusio tiek aukų partizaninio sąjūdžio“.

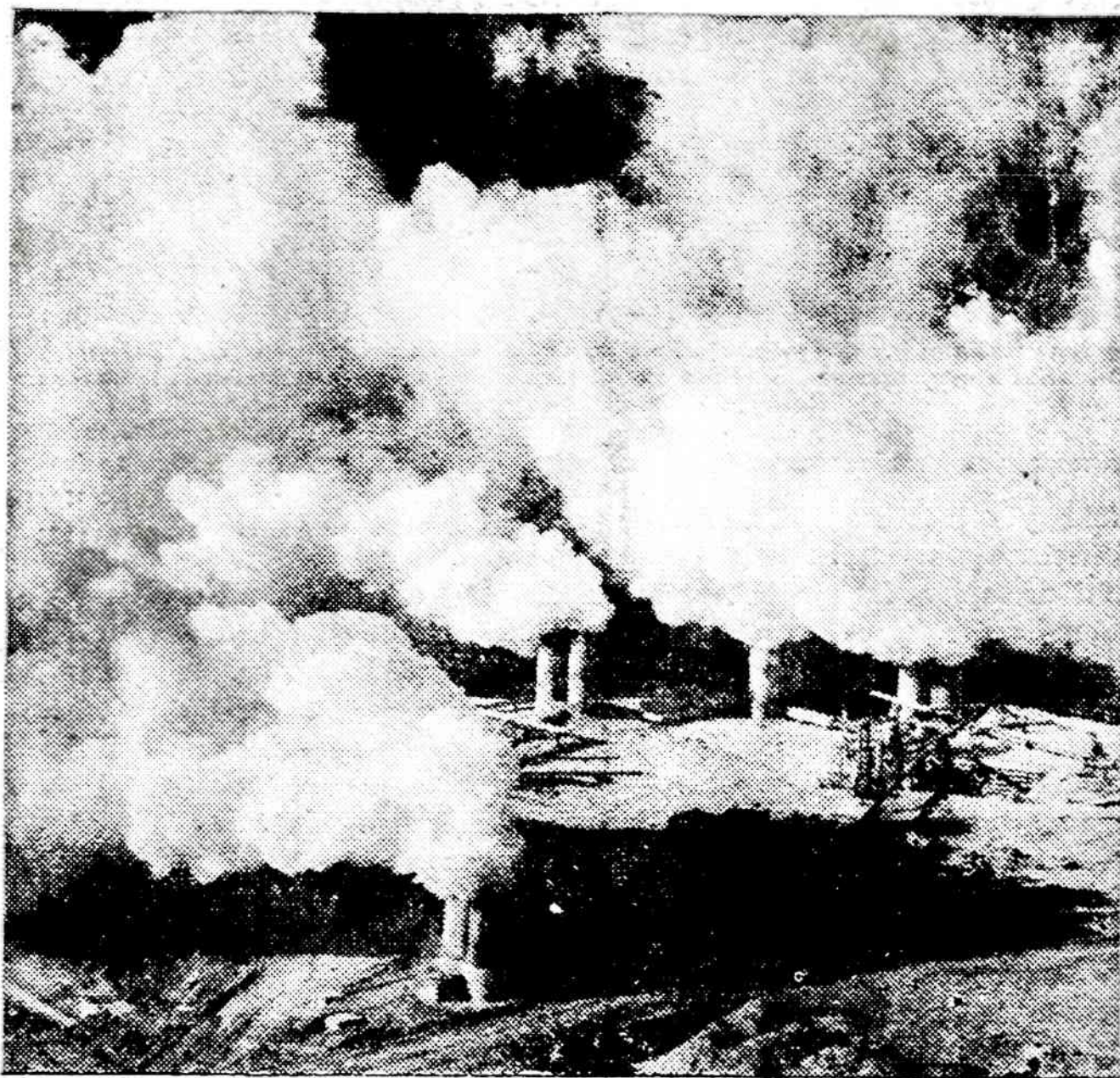
Paskutiniame žodyje Kudirka išreiškė vienintelį prašymą Aukščiausiam Teismui ir SSR, vyriausybei — suteikti Lietuvai laisvę.

Sprendimas: 10 metų prievartos darbų sunkaus režimo lageriuose ir turto konfiskavimas.

Kudirka paliko motiną, žmoną ir du vaikus. Tardymo metu KGB pareigūnai Kudirkos giminės ir pažįstamus kalbino duoti parodymus, patvirtinančius jo psichinę ligą.

Medicinos komisija su Vilniaus psichiatrų komisijos viršininku Gutmanu, S. Kudirką pripažino sveiku.

Pastaba. Straipsnis išverstas iš autentiškos rusų pagrindinio spaudos biuletenio Nr. 20 1971 m. liepos 20 d.

Nuotraukoje matomi dūmų debesys galėtų labai užteršti orą, tačiau jie yra paprasti garai Naujosios Zelandijos elektros jėgainės, kuri panaudoja natūralų, požeminį karštą vandenį turbinoms sukurti. Zelandija yra toli pažengusi šios žemės energijos naudojime.

VICEPREZIDENTAS AGNEW SKRENDA ĮS IRANO Į SAVO TĖVŲ GIMTINĘ

PERSEPOLIS. — Užsienio dignitoriai, suvažiuoję į Irano valstybės 2500 metų minėjimą, rado nustatytą protokolo eilę, kuria ne visi yra patenkinti. Iranas vadovaujasi dar Vienos kongreso nustatyta tvarka, kurioje imperatoriai, karaliai, prezidentai ir premjerai turi pirmybę prieš viceprezidentus. Pagal šią tvarką JAV viceprezidentas Agnew yra žemesnėje padėtyje už Afganistano princę, už generalinius gubernatorius ir didžiuosius kunigaikštius.

Sklinda gandai, kad Vakarų Vokietijos viceprezidentas, parlamento pirmininkas Kai Uwe von Hassel, yra nepatenkintas savo viešbučio kambariais. Kinijos viceprezidentas ir mokslų akademijos pirmininkas Kuo Mo-jo paskutiniu momentu „susirgo“ ir jo vietoje Kinijai atstovauja jos ambasadorius Pakistanė.

Be 37 valstybių galvų ir 32 kitų žymių valstybių atstovų Irano minėjime dalyvauja 800 k respondentų iš viso pasaulio. Jie skundžiasi policijos stipria priežiūra ir prasta organizacija. Niekas nežino, kur kas vyksta ir kaip ten patekti. Korespondentai apgyvendinti 35 mylios nuo iškilmy vietos.

Svarbiausias svečias, atsakęs bankete į Irano šacho oficialų toastą, yra Etiopijos imperatorius Haile Selassie, kurio imperija yra dar senesnė už šachą. Prie banketo stalo iš abiejų šachų pusių sėdėjo valdančios Europos karalienės Ingrida iš Danijos ir Belgijos Fabiola. Iš abiejų imperatorių Farohs pusį sėdėjo Danijos Frederikas ir Etiopijos imperatorius.

Šalia jau minėtų baltųjų dalyvių, didelį dėmesį sukėlė Britanijos princas Pilypas su princese Anne. Šalia karūnuotų Europos ir Afrikos galvų, matėsi Rytų Europos naujieji aristokratai: sovietų Podgornas, Jugoslavijos Tito ir kt. Šalia JAV viceprezidento Agnew žmonos sėdėjo Pakistano prezidentas ir Liuksemburgo kunigaikštis princas Jean, o prie viceprezidento sėdėjo Švedijos princas Carl Gustav. Jordano karalius atvyko ne tik su žmona Mona, bet atsivežė ir savo seserį, princesę Basma, kuri palapinėje nebuvo vietos ir buvo perkelta į viešbutį. Palapinė nebuvo parūpinta ir Vatikano atstovui, kardinolui Maxi-

Čilė vieninga vario klausime

SANTIAGO. — Amerikos valstybės sekr. Rogers pareiškimai apie Čilės vario jonių nacionalizavimo politiką suvienijo Čilės politines partijas. Net ir opozicijos, krikščionių demokratų, vadai pareiškė pritarimą Allen-deris vyriausybės linijai. Spaudoje šaukiama, kad Amerika Čilę išnaudoja ir grasina paramos nutraukimu. Visi Čilės laikraščiai rašo apie reikalą ginti Čilės tautinę garbę.

Užsienio stebėtojai Čilėje neabejoja, kad Amerikos biznierių jokios kompetencijos iš Čilės negaus. Amerikos reikalavimai sustiprino Čilės valdžią.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Kapitonas Medina, kaltintas dėl civilių šaudymo Mylai kaime, P. Vietname, vakar buvo paleistas iš kariuomenės, jam pačiam prašant.

◆ Belfas te, šiaurinėj Airijoje, gatvė buvo nušauti du policininkai.

◆ Kalifornijos gubernatorius Reagan Saigone pasveikino prezidentą Thieu laimėjus rinkimus. Jis pareiškė nesuprantas, kodėl Amerikoje daug kas kėlė triukšmą, jog Vietnamo rinkimuose buvo tik vienas kandidatas. Ir George Washingtonas tebuvo vienas kandidatas, kai išrinko Amerikos prezidentu. Niekas neprotestuoja, kai renkamas Sovietų Sąjungos ar Čekoslovakijos valdžia, kandidatuojant tik vienam asmeniui.

◆ Ceylono premjerė Bandaranaike lankosi Amerikoje, kur ji bus 6 dienas.

◆ Jau antras amerikietis, ekonomistas dr. Simon Kuznets, gavo Nobelio premiją už ekonomikos darbus. Jis yra gimęs Rusijoje prieš 70 metų.

◆ Du britų medicinos daktarai paskelbė, kad aspirinas gali pakenkti vyrų vaisingumui. Tirmimai bus tęsiami toliau.

◆ Net 77 senatoriai pasirašė reikalavimą, kad JAV vyriausybė parduotų Izraeliui Phantom lėktuvus.

◆ Atstovų Rūmų darbo komitetas nutarė pakelti algos minimumą iki 2 dol. per val. nuo sausio 1 d. Dabar minimumas yra 1.60 dol.

◆ Fischeris ir Petrosianas penktą šachmatų partiją baigė lygiomis. Jiedu turi lygiai taškų — po du su puse.

◆ Pietų Korėjoje dėl studentų neramumų buvo uždaryti 9 universitetai, suimta apie 1,000 studentų.

◆ Kinijoje, Kantonio mieste, atidaryta tarptautinė prekybos paroda, kurioje dalyvauja Japonijos, Vokietijos Kanados, Britanijos biznierių su savo prekių pavyzdžiais. Daugiausia išstatyta pačios Kinijos produktų.

H. KISSINGERIS VEŽASI 9 ASMENIS, DU — KINŲ KALBOS SPECIALISTUS

WASHINGTONAS. — Šiandien iš Washingtono į komunistinę Kiniją išskrenda 10-ties asmenų delegacija, vadovaujama, prezidento patarėjo Henry Kissingerio, nustatyti su Kinijos vyriausybe prezidento Nixono vizito smulkmenų. Delegacija sustos Kalifornijoje, Havajuose ir Guamo saloje, o į Pekiną per Šanchajų atvyks trečiadienį. Tokioje ilgoje kelionėje norima pripratinti delegacijos narius prie laiko skirtumo, kad jie konferencijose su kinų pareigūnais nebūtų nuvargę.

Įtempimas Indijos - Pakistano pasieny

LAHORE. — Įtempimas Pakistano-Indijos pasienyje padidėjo, kaip pasakoja iš tų šalių sugrįžęs New Jersey atstovas kongrese Frelinghuysen. Jam Pakistano prezidentas Yahya Khan pasakė, kad karas su Indija neišvengiamas, jei ji toliau remt bengalų sukilėjus, duos jiems ginklų, juos apmokins karo veiksmams ir jiems teiks prieglaudą. Pakistane ant automobilių dažnai matyti prikljuoti plakatai: „Sutriuškinti Indiją!“ Pasienyje biznierių ir ūkininkų jau pradeda palikti savo namus, bijodami karo veiksmų.

Iš Pakistano pranešama, kad laivas „Sipsah“ atplaukė į Karachi iš Šiaurės Korėjos, pakrautas amunicijos ir ginklų. Pranešama, kad Pakistanas pasirašė su Šiaurės Korėja sutartį steigti konsulatų. Spėjama, kad per Šiaurės Korėją Pakistanui ginklus siunčia Kinija arba Sovietų Sąjunga, pačios nenorėdamos padidinti santykių su Indija.

Airiją suėmė 4 teroristus

BELFASTAS. — Britų kareivių grupė buvo apšaudyta iš Airijos respublikos pusės. Susišaudymas truko dvi valandas, kol, atvykus britų šarvuotiems, airių partizanai pasitraukė. Airijos kariuomenė tuoj atvyko į pasienį ir suėmė keturis jaunos vyrus. Airijos vyriausybė paskelbė, kad bus griežčiau kovojama prieš teroristų veiklą iš Airijos teritorijos. Suimti vyrai apkaltinti nelegaliu ginklų nešiojimu.

Britanijos vidaus reikalų sekretoriaus Maudling pasakė griežtą kalbą, kurioje pabrėžė, kad šiaurinė Airija yra Britanijos dalis ir bus Britanijos dalis tol, kol patys jos žmonės to norės. Kol ji yra Britanijos dalis, britų kariuomenė atliks savo pareigas ir prižiūrės įstatymus, tvarką ir teisingumą. Jokie teroristų žygiai neprivers vyriausybės atitraukti kariuomenės iš šiaurinės Airijos.

Sumažins JAV kariuomenę

WASHINGTONAS. — JAV armijos vadovybė paskelbė, kad iki birželio 30 d. iš kariuomenės bus paleista apie 65,000 vyrų. Ateinančių finansinių metų pradžioje armijoje bus 892,000 vyrų.

Paleisti žadama ne tik pagrindinius tarnauti rekrutus, bet ir visą eilę puskarininkų bei kapitonų. Kad jų nepasilikti neproporcingai didelis skaičius, bus apskundinti egzaminai ir laipsnių pakėlimo reikalavimai.

Be Henry Kissingerio į Kiniją vyksta Alfred Le Sensen Jenkins, valstybės departamento pareigūnas, gerai mokas kinų kalbą. Dwight Chauin, 30 m., prezidento asistentas, paprastai derina prezidento laiko ir įsipareigojimų reikalus. T. Elbourne, 33 m. yra spaudos sekretoriaus Zieglerio asistentas.

Be jų į Kiniją vyksta John Holdrige, 47 m. buvęs karininkas, gerai mokas kinų kalbą. Winston Lord, 44 m. patyręs diplomatas. Karo laivyno komandieris J. Howe yra Kissingerio štabo narys. Armijos generolas Albert Redman tvarko prezidento ryšių reikalus, aviacijos gen. James Hughes, tarptautinės teisės specialistas ir Robert Taylor, 45 m., saugumo reikalų žinovas. Juos visus prezidento lėktuvu į Kiniją nugabens lakūnas, pulk. Ralph Albertazzie, 48 m., kuris skris ir su prezidentu Nixonu, kai šis važiuos į Pekiną.

Paprastai po šitokios delegacijos darbų vizituojamoje šalyje prezidentas ilgai nelaikia, todėl manoma, kad Nixono vizitas Pekiną gali įvykti dar lapkričio mėnesį. Korespondentai jau yra apskaičiavę kad iki lapkričio 9 d. prezidentas bus labai užsiėmęs iš anksto paskelbtais įsipareigojimais, tačiau po tos datos jo laikas nesąs užimtas.

Ateinančią savaitę Jungtinės Tautos prasidės debatai dėl Kinijos priėmimo į JT organizaciją. Pirma valstybė kalbės — Albanija, po jos — Alžiras ir Tautinė Kinija. Amerikos ambasadorius Busch pareiškė spaudai, kad jis tikras, kad Tautinės Kinijos palikimas JT asamblėjoje turi pakankamai rėmėjų.

Kinijos komunistų laikraštis Pekine pasmerkė vėl „dviejų Kinijų“ idėją. Laikraštis atmetė palyginimą su Ukraina ir Baltgudija, kurios turi savo atstovybes šalia Sov. Sąjungos. Tos trys esančios tautų federacijos, o Kinija esanti tik viena tauta, kurios dvi atstovybės negalintys reprezentuoti.

Vokiečių spauda puola Kiniją

BERLYNAS. — Rytų Vokietijos komunistų partijos laikraštis „Neues Deutschland“, komentodamas prezidento Nixono numatomą kelionę į Maskvą, atvirai sako, kad ta kelionė išardo Kinijos planus įtraukti Ameriką į bloką, nukreiptą prieš sovietus. Vokiečių laikraštis puola Kiniją, kuri siekianti sudaryti vokiečių-sovietų draugystę. Kinijos spauda, rašydama apie susitarimą dėl Berlyno, kaltino Sovietų Sąjungą vokiečių interesų išdavimu.

Pati sovietų spauda, rašydama apie Nixono kelionę, pabrėžia, kad jis atvyks pagerinti ir sustiprinti ryšių su Sov. Sąjunga.

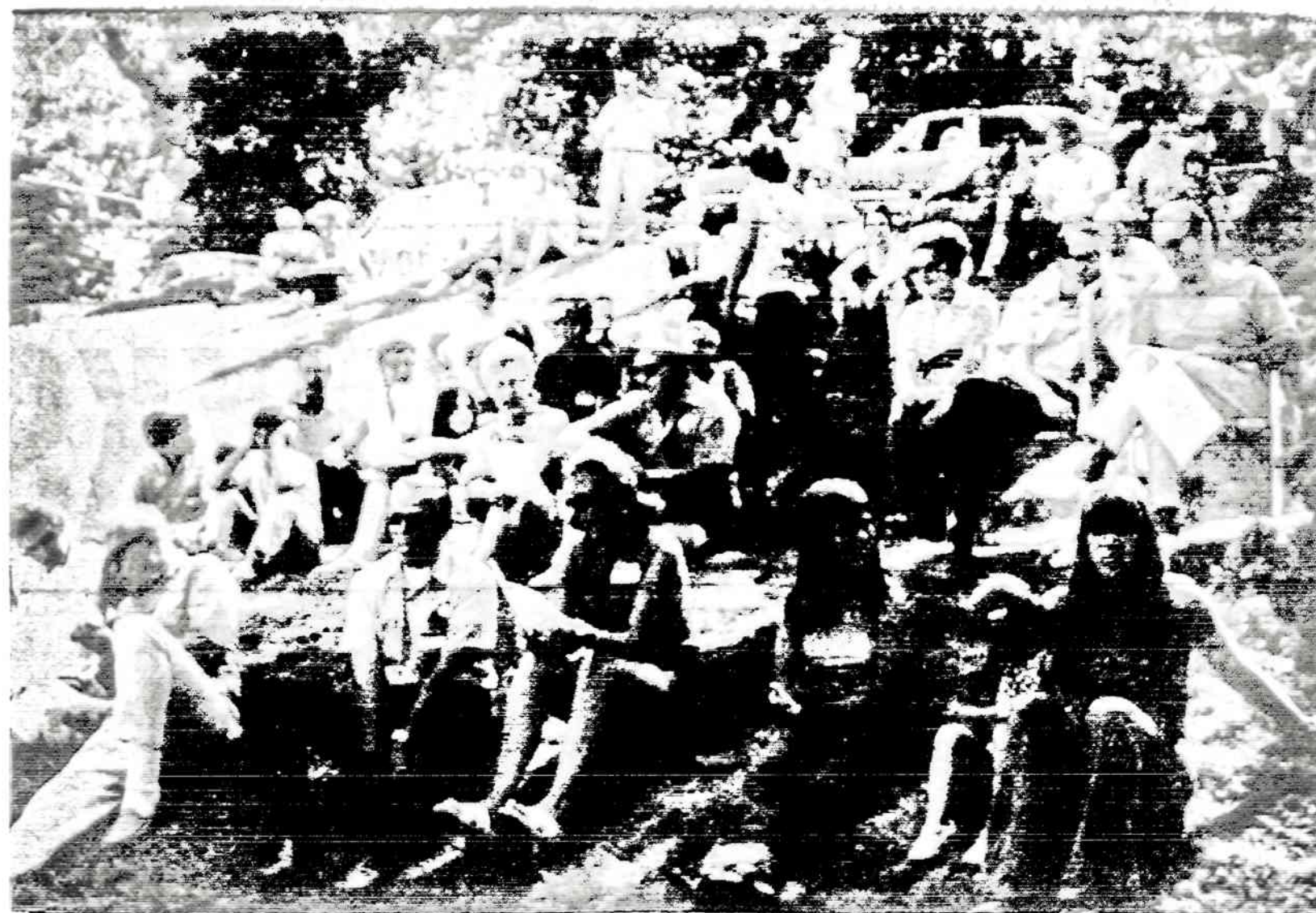
JEZUITAS GINASI NUO VIENUOLYNO VARŽTU

LAISVOJI TRIBUNA

Jau ne vienas žymus rašytojas yra parašęs romaną, kuriame pagrindiniai veikėjai yra asmenys, savo gyvenimą pašventę žmonių labui, kaip pavyzdžiui, gydytojais, didieji labdaros veikėjai. Be to, pasitaiko, kad romane iškeliama ir kunigo asmuo, kaip vyriausio veikėjo. Jis herojaus. Neretai ir kino ekrane yra demonstruojami filmai, kuriuose centrinis veikėjas yra kunigas. Iš tikrųjų, kunigo asmuo yra įdomus, patrauklus. Jo veiklos sritis yra skirtinga, jo asmuo dengiamas lyg kažkokių nepermatomų, paslaptinių šydu. Jį išskiria iš kitų jau ir tas faktas, kad jis kaip kunigas yra viengungis, kurio neslegia šeimos rūpesčiai. Jam patikimos išpažintys pačios intymiausios žmogaus širdies paslaptys. Toks jo išskirtinumas duoda progos, ruošiant filmų scenarijus, iškelti jį kaip vyriausią veikėją.

Pastaruoju metu tokių susuktų filmų, kuriuose kunigas vaidina pagrindinę rolę, yra keletas. Juose rodomas kunigas, besisukantis įvairiose gyvenimo srityse. Jis matomas sporto aikštėje, matomas teniša žaidžiant, su gitara rankoje šliagerius dainuojant. Bet jis matomas ir prie ligoninės lovos, kalbant ir raminant gyvenimu nusivylusį jaunuolį, kuris jau nebemato jokios kitos išeities kaip tik savyžudybę. Jis jį guodžia ir gelbsti, kalba jam apie gyvenimo prasmę. Tiesa, nors kunigas visur vaizduojamas kaip žmogiškas žmogus, bet jis savo vidine dvasia iškyla aukščiau pilkos gyvenimo kasdienybės...

Deja, pastaruoju metu, toks kunigo dvasinis herojiškumas lyg ir subliūso, kai imta kalbėti, kad menamai pačioje Bažnyčioje įvyko krizė, kuri tiesiogiai hipiškai dvasia palietė ir kunigą. Ir tai tikrai, kunigai pradėjo kritikuoti, maistauti prieš Bažnyčią ir vyskupus, susvyravo jų padidėjimas savo vadovams, imta neigti jų autoritetą. Spaudoje ėmė skelbti kritika persunktus vedamuosius prieš savo vyskupus. O kai kurie jų net

Prailta vasara New Buffalo, Mich., apylinkėje Balzekų ūkyje buvo sukurta piknikas. Dalyviai pasiilę saule, pakvėpavo šviežiu oru, užkando, o vėliau skambiai padainavo. Paveikslas matome dainuojantį jaunimą. Dešinėje dainuoja seserys Giedraitytės.

Jurgio Kasakaičio nuotrauka

ėmė skelbti iškreiptą tikėjimo doktriną, pulti celebrato įstatymą, spaudoje skelbti prominentiškų dvasiškų iškunigėjimą ir jų su-tuoktuves. Pagaliau, ėmė aiš-kinti, kad nereikia stebėtis ne-tesėjimu kunigystėje, nes tokių netesėjimų pasitaiko ir moterys-tėje. Bet visų tokių maistauto-jų, kurie neva to siekia vardan pažangos, tikrumoje yra noras tokiais argumentais pridengti savo žmogiškas silpnības, pa-teisinti savo iškunigėjimą, pa-slepti savo neatsparumą pagun-dai, nuslėpti veidmainystę.

Tokie pasimetę kunigai bei vienuoliai, pateisindami save ir slepdami savo silpnības, pirmausia kaltina Bažnyčią. Gir-di, ji esanti sustingusi, nedaranti pažangos, nesustabdanti Viet-namo karo, nekovojanti dėl žmo-nių rasių lygybės. Jie kaltina savo viršininkus, kad, girdi, jie nepažangūs, varžo jaunųjų ku-nigų pastangas įnešti naujeny-bių kunigiskon veiklon, draudžia būti šeimų patarėjais ir pan.

Be vis tiek keistas žmonių gyvenime paradoksas. Kai šian-dien įvairūs filosofai liberalai ėmė tuoseleiti mintį, kad žmo-gus turi būti absoliučiai laisvas, kad jo niekas negali varžyti, ne-gali varžyti jo seksualinių įgei-džių jokie moralės varžtai nei Dievo įsakymai. Todėl jų nuo-sekliai išvada, kad ir moterys-tės ryšys negali būti pastovus, ar draudžiami abortai. Tik, deja, kad tie, kurie tokia filosofija grindžia savo gyvenimą, tai yra, gyventi be jokių moralės varžtų, vis dėlto nenori ar bent dau-giausia nepageidauja, kad kuni-gas naudotųsi tokiu be jokios moralės gyvenimu ir tokia lai-sve. Jam ir didžiausi liberalai sta-to visai kitokius reikalavimus. Jie nori vis tiek matyti kunigą už save šventesnį, matyti jį ide-alistą, pasišventusį. Žodžiu, jie nori, kad kunigas būtų aukos žmogumi. Jie norėtų matyti ku-nigą tokioje moraliai atspalai-davusioje visuomenėje kaip ties-os, moralinio tvirtumo ir ver-ta pasitikėjimo figūra. Reiškia ilgėsio to, ką patys yra praradę, kad tai nesąmoningai, bet vis tiek jie ilgisi idealisto, pasišven-tusio žmogaus, kuriuo būtų ku-nigas. Tat, jie ir reikalauja iš kunigo pačių aukščiausių kva-lifikacijų, spinduliuojančios dva-sinės galios, širdies šilumos, mo-ralinių dorybių ir būdo stipry-bės...

Labai gaila, kad šiandien toks idealusis kunigo tipas liberalų ir net tikinčiųjų akyse yra gero-kai dvasiniai sužalotas. Šian-dien ne vienas geras katalikas šitokia kunigų elgsena yra ap-sivylęs. Tokie aukščiausi minėti kunigo elgsenos pavyzdžiai ne vieno kataliko supurtė dvasią ir jo širdin įnešė samyšį. Deja, yra ku-piktintis. Pagaliau, ku gė-galima daugiau pasitikėti, jei jau patys kunigai klumpa, me-ta kunigystę, tuokiasi, kritikuo-ja demonstruoja? Tokių pasime-tusių kunigų veiksmai meta ne-pasitikėjimo šėšėlių ir ant visos

Bažnyčios.

Be abejo, kad ne be kaltės yra ir laikraščių reporteriai, kurie su tokiais iškunigėjusiais kuni-gais daro pasikalbėjimus, spaus-dina jų pareiškimus, o reporta-žuose jie dažnai pristatomi kaip dienios herojai. Bet nėra teisin-ga, nes tai dažnai dveikia dide-liu šališkumu, kai daugiausia ap-rašomi tie, kurie yra iškunigė-ję, tuokiasi arba šiaip kurie su-kelia kokį nors skandalinę triukšmą, o retai kada spaudo-jie berasi tokių reportažų ar trumpųjų paminėjimų apie tuos kunigus (jų skaičius nepalygi-namai yra kur kas didesnis), ku-rie savo pašaukimui yra ištiki-mi, kurie kunigystės našta ne-ša tyliai ir herojiškai. Bet, de-ja, apie juos niekas nekalba, jų niekas neprisimenai. Pagal su-rinktus statistikos duomenis iš viso kunigijos iškunigėjusių kunigų yra vos tik du nuošim-džiai, tai yra daug mažesnis nuošimtis ir už atkritusių apašta-lų skaičių. Iš dvylikos vienas at-krito, tai jau aštuntas, nuošim-tis. Tačiau tuo nenoriu pasakyti, kad visi kunigai, palikę kunigystę, yra judai...

Šiuos mano svarstymus ma-nyje sukėlė šių metų rugsėjo mėn. 16 d. "Naujienose" išspaus-dintas (tiksliau — perspausdin-tas. Red.) kunigo, jėzuito Kęs-tučio Trimako straipsnis. Ėmiau baimintis ir galvoti, nejaugi to-čia hipiškai dvasia yra nusiau-busi ir lietuvių jėzuitų galvo-seną. Gal dėl to ir "Naujienų" Redakcija į šį jo straipsnį at-kreipė dėmesį, nes ji savo ko-mentare apie jį taip atsiliepia: "Kun. Trimakas daug tvankes-nę atmosferą prispaudė ir už Sabataitį"... Mane kaip prakti-kuojantį kataliką ir prikalusan-tį vienai katalikiškai organizaci-jai toks kun. Trimako straipsnis tiesiog iki širdies gelmių sukrė-tė. Aš manau, kad nebus iš ma-no pusės nusikaltimo, jei savo iš-pažintį, kuriuos išgyvenau beskaitydamas jo straipsnį, pa-sidalysiu su šio laikraščio skaitytojais, nagrinėdamas pačią jo pareiktas mintis.

Kunigas Trimakas pradeda šį savo straipsnį, lyg ir su pasidi-džiavimu. Mat, neseniai parašęs straipsnį apie kazimierines ka-pinės, kuris buvęs labai aktualus. Tai buvo straipsnis apie sie-nų išvartymą kazimierinėse — kapinėse. Jį net keturi laikra-čiai paminėjo. Man gi, atrodo, kad jis, pradėdamas rašyti apie savo "bylą", be reikalo giriasi savo seniau rašytais straipsniais, nes "Dirvoje" ir "Naujienose" įdėto straipsnio pagrindinis tiks-las buvo "apšviesti" visuome-nę, kas jam sutrukdė sutuokti eks-jėzuitą Sabataitį, metant dėl to kaltinimą vienuolyno vadovybei, kuri jam sutrukdė vyksti Cleve-landan. Bet iš viso kun. Trima-kas šiuo apie kazimierines straip-sniu neturėtų didžiuliotis, nors, anot jo, buvęs labai reikalingas atviras kunigo žodis. Tokį atvirą žodį yra kalbėjęs ir rašęs daug

neverčiamas, savo laisvą apsi-sprendimu buvo įsipareigojęs klausyti ir laikytis vienuolyno nustatytų nuostatų, kurių rei-čia paisyti ir spaudoje skelbiant straipsnius. Tvarka ir drausmė — tai dar nėra laisvės varžymas, tai yra neišvengiama būtinybė bendruomeniniame gyvenime. Ir ištikrųjų, kuo gi pavirstų vie-nuolyniškas gyvenimas, jei ja-me nebūtų paisyta drausmės ir tvarkos? Tai turėtų būti aišku ir pačiam kun. Trimakui. Paga-liau, juk vieno kurio nors vie-nuolio viešas netaktas nemalo-niai paliečia ir visą vienuolyną.

Kun. Trimakas šaukiasi Vati-kano II Susirinkimo nutarimo, pagal kurį turi būti daromi atsi-klausimai, kaip antai: popiežius turi atsiklausti vyskupų, vysku-pai kunigų ir pasauliečių. Tai labai gražu! Bet iš jo rašinyje reiškiama nepasitenkinimo va-dovybe, neatrodo, jog šis nuta-rimas jį patį saistytų, būtent, kad ir jis tuo pačiu yra iparei-gojamas atsiklausti savo virši-ninkų. Išvada, kad kun. Trima-kui galima rašyti, galima vyk-ti pametusį kunigystę jėzuitą su-tuokti, bet jo, tokiais atvejais, Vatikano nutarimas nepareigo-ja nei pasitarti, nei atsiklausti savo viršininkų. Tai jau nelo-giškas Vatikano įpareigojimo in-terpretavimas. Jei jau popiežius turi atsiklausti vyskupų, vys-kupai kunigų ir net pasauliečių, tai, man rodos, kad jėzuitui Tri-makui tuo labiau būtų reikalin-gas dialogas su savo vienuoly-no vadovybe ir jos nuospren-džiams paklusti.

(Bus daugiau)

"NAUJINIŲ" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BŪTŲ JIS

SPECIALUS PAKETAI I LIETUVĄ

Viskas apmokėta. Gavėjui nieko nereikia primokėti.

Jie yra geriausi ir vertingiausi jūsų gimimės ilgai atminčiai.

IMITUOTI KAILINIAI

Užsakykite tuos puikius ir sil-tus kailinius. Fantastiška ver-tybė. Parinkite Minkos (dygus ar dryžuotus), tikrų Persijos ar Mouton erkių.

Pilna kaina tik \$99.00.

10 SKEPETŲ \$49.50
5 vilnonės skepetos su mažomis ar didelėmis geleimis arba tur-kiškais ornamentais ir 5 šilkinės skepetos, visokių spalvų.

ORU PASTU — \$58.00

KOMBINACIJOS SUINTINYS

DIDELĖS VERTES \$149.00

3 yrdai medžiagos vyriškam žieminiam paltui, 100% vilna, 3 yrd. 100% vilnonės medžiagos moteriškam žieminiui paltui, 3 1/2 yrd. 100% vilnonės medžiagos vyr. kostiumui, 3 yrd. 100% viln. medžiagos žieminei sukne-lei, 2 dvigubo dydžio paklodes, 2 pagalvės užvalkalai, 6 turkiški rankšluosčiai.

SPECIALUS 1 \$56.00

10 svarų gryną kiaušienos lau-ką, 10 sv. kvietinių miltų, 10 sv. ryžių, 10 sv. cukraus.

Yra ir daugiau specialių paketų.

Reikalaukite mūsų naujo iliustruoto nemokamo katalogo.

UŽSAKYKITE DABAR.

UŽSAKYKITE TIK PER

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23-rd Street

Fifth Floor.

New York, N. Y. 10010

TEL. 982-1530

Reikalaukite mūsų naujo

nemokamo iliustruoto katalogo

SKAITYK "NAUJINIŲ" —

JOS TEIKIA GERIAUSIAS,

TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

Jau atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Aleksandro Ambrose knyga, aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kietas viršelias \$10.00, minkštasis \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istori-jos Draugija.

Knygoje aprašytas pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, išteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikiški, socialistiniai, laisvamanų ir kitų organizacijų atlikti darbai, išteigtos mokyklos, skaityklos, ban-ka ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Order.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pastūti:

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083

NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS

5% on investment account

6% mokama dviejų metų certifi-catams, mažiau-sia \$5,000 ar daugiau.

Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį.

Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.

Prašome apsilankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmadienį, ketvirtį, 9:00 ryto — 8:30 vak.; Antradienį ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadienį 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais už-daryta.

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažutį, deimantų spindintį žiedą, apkauso medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamaužia įveda į gamtos vaizdą ir garso stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaižuose svajoja, juokauja ir verkia poetai, pajędami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis - Vaičiūnienė, ŽVAIGŽDŲ TOS NAKTYS. Didelio for-mato, 126 psl. Kaina \$1.-
2. Jurgis Baltušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kiešinio formato, 157 psl. \$2.00.
3. Butkus Juozas, EILERASČIAI IR RASTAI, 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LEIDYDAU VIESNIA VETROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLUDI - LIUDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anetokijus Kairys, AUKSINE SEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJU ROZIŲ SVENTE. Eiliuoti pasakojimai apie 3 išviettintas lietuviškas senoves laikas; su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranausko "Anykščių šilėlis", vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Baitis Rūta, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 187 psl. \$3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURE, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sapagaitis, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūrinių liai, 92 psl. \$1.00.
13. Petras Sapagaitis, PLAGU, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Groodis, AGUONOS IR SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena-Tumienė, KARALIAI IR SVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, BUK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti i Naujienų raštinę arba užsakyti pastu, pridėdami čekį ar piniginių orderi.

NAUJINIŲ

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM
OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

Mrs. PHIL PAKEL, President

6245 So. WESTERN AVE.

TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

Dienų skeveldros

1. Archeologų "lauko darbai" baigti, ir čia jie apžvelgiami Istorijos instituto archeologijos sektoriaus vadovo Adolfo Tautavičiaus. Jis pradėdamas paslėbi:

"Archeologams tenka tirti patį ilgiausią Lietuvos istorijos laikotarpį — nuo žmonių apsigyvenimo mūsų teritorijoje prieš 12000 metų iki XVI — XVII a. Taigi tiriamas beveik 12000 metų laikotarpis, tuo metu vykęs materialinės kultūros vystymasis, etniniai, socialiniai pasikeitimai.

Adolfas Tautavičius

"... šiuo metu daugiausia dėmesio skiriama III — II tūkst. m. e. (skaityk prieš mūsų erą, t. y. prieš Kristaus gimimą! J.C.) Tai akmens amžiaus pabaiga — bronzos amžiaus pradžia, laikotarpis, kai mūsų teritorijoje apsigyvena indoeuropiečiai, formuojasi baltų gentys. Šio laikotarpio nuodugnės pažinimas ypač svarbus baltų etnogenezės išaiškinimui. Kartu nemažai dėmesio skiriama IX — XIV a. Tai laikotarpis, kai Lietuvoje vyko esminiai ūkiniai ir socialiniai pakitimai — atsirado miestai, susidarė valstybė, ėmė formotis lietuvių tauta.

"... šiemet Istorijos institutui skubiai teko kasinėti nežinomą Liepiniškių kapyną (Utenos raj.). Jį aptiko ekskavatorininkas, kasdamas duobę "Palangos" kolūkio fermoms. Čia archeologai surado apie šimtą XV — XVII a. kapų. Panašiai teko tyrinėti Sariių senkapį (Svenčionių raj.), kurį apardė žyvro karjeras. Pakalniškių (Sakių raj.) kapynyno teritorijoje dirba ne tik mokslininkai, bet ir ekskavatoriai... Archeologams dažniausiai tenka būti "gaisrininkais" ir gelbėti nuo sunaikinimo likusią paminklo dalį.

Toliau A. Tautavičius kalbėjo:

"Buvo tęsiami kasinėjimai šventojėje, tiriami Varnupių (Kapsuko raj.) ir Maišiagalos (Vilniaus raj.) piliakalniai, pilkapynai — Pajuostėje (Panevėžio ra.), Sariiuose (Svenčionių raj.), Taurapilyje (Utenos raj.), Maisiejūnuose (Kaišiadorių raj.), senkapiai — Gintališkėje (Plungės raj.), Pakalniškiuose (Sakių raj.) ir kt. Tirta daugiau kaip 30 apeiginių akmenų aplinka Šilalės, Skuodo, Kėdainių, Kupiškio, Ignalinos, Molėtų ir kituose rajonuose.

"Pirmą kartą respublikoje plačiau buvo tyrinčios vietos,

Apie 98% Antarktikos yra padengta storu ledu sluoksniu, tačiau yra kelios vietos, kur matosi žemės paviršius, kaip nuotraukoje matomam Miers slėnyje, apie 60 mylių į vakarus nuo McMurdo Sound kur yra Amerikos mokslinė stotis.

susijusios su senuoju lietuvių tikėjimu. Keliuose rajonuose istorijos mokslų kandidato V. Urbanavičiaus vadovaujama Istorijos instituto ekspedicija kasinėjo dubenuotų, pėduotų, "velnio sosto", "velnio krėslo" ir kitais vardais liaudyje žinomų, kartais dar ir dabar šventais laikomų akmenų aplinką. Prie visų jų rasta laužaviečių, daugelyje vietų gyvulių kaulų, puodų šukių. Tai buvusių apeigų pėdsakai. Ištyrę surinktą medžiagą — anglis, keramiką, gyvulių kaulus, turėsime naujų duomenų senojo lietuvių tikėjimo apeigoms pažinti, galėsime pasakyti, kada jos buvo atliekamos".

A. Tautavičiaus nuomone, "visuomenė vis labiau domisi archeologija. Tas domėjimasis turi ir teigiamą, ir neigiamą pusę. Vis dažniau gauname pranešimų apie ardumus archeologinius paminklus, apie atsitiktinius radinius. Kartais išgirstame ir apie labai svarbius retus radinius. Pavyzdžiui, šių metų birželio mėn. Želmelio muziejui kolūkio traktorių remonto dirbtuvių sandėlininkas Leonas Liubauskas perdavė retą bronzinį įteriamą kirvelį, kuriam apie 3000 metų. Idomiusia, kad šį kirvelį Leonas Liubauskas rado geležies laužo krūvoje, kurioje kažkas seniau jį buvo įmetęs. Taip vienintelis toks pokario metais Lietuvoje rastas kirvis buvo iš gelbėtas nuo sunaikinimo. Tokių pavyzdžių būtų galima pateikti keliolika. Mokslui išsaugoti svarbūs archeologiniai radiniai, o kartais iš tokių pranešimų sužinome apie ardumą paminklą, ir mums pavyksta išsaugoti likusią dalį.

Tačiau iš kitos pusės, domėjimasis archeologija dažnai perauga į lengvabūdišką smalsumą. Kai kurie asmenys užsiima senienų kolekcionavimu. Krauna į savo kolekcijas ne tik įvairius atsitiktinius radinius, bet ima patys kasinėti senovės paminklus, ypač pilkapius. Praėjusiais metais teko matyti tokių savavališkai kasinėtų pilkapių Dūkstynos miške prie Ukmergės, Miškiškių pilkapyje ir kt. To smalsumo rezultatai baisūs. Sakysime, Molėtų rajono Miškiškių pilkapyje iš keliasdešimt didelių pilkapių nebėra nė vieno sveiko. Gudelių pilkapyje sunaikinta beveik šimtas pilkapių, o iš šių paminklų į muziejus nepateko nė vienas radinys, — baigia A. Tautavičius.

2.

Kaip elgiamasi su kultūros paminklais matyti ir iš "Lit. ir Meno" žinutės prieš metus. Cituojama:

"Atrodytų mylėti ir didžiuotis savo apylinkės istorine praeitimi turėtų kiekvienas, gyvenantis Medininkuose ("stūkso XIV a. pilis, ne kartą gnyusi nuo priešų kelių į Vilnių") De juo... Tarybinio ūkio direktorius vieną pilies teritorijai priklausančią aikštę savavališkai

dujos iš jo pradėjo eiti, vienai ligoninėje turėjo gerti. Jos mergaitė netyčia atidarius dujų vamzdį, jai kabinant savo apsiaustą.

Vaikai sukilo prieš riciną

Dvi jaunos, 10 metų mergaitės, iš Oak Parko, gulinčios West Suburban ligoninėje, Tamira Laird ir Debra Poland nutarė ką nors daryti prieš labai neskanią riciną, kurią jos

ligoninėje turėjo gerti. Jos surašė peticiją ir surinko po ją dešimt parašų. Peticijoje sakoma, kad vaikai neturėtų būti verčiami šioje ligoninėje, ar kur kitur, gerti riciną. Peticija įteikta ligoninės vyriausiam nursei.

Ligoninė pareiškė, kad šis ligonių prašymas yra studijuojamas.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOS"

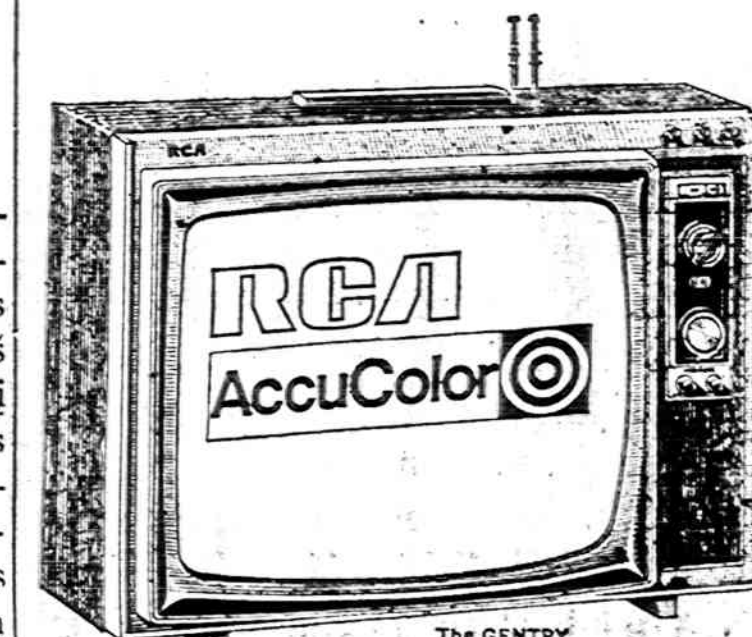
Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.
Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitoms dienoms nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais nuo 12 iki 5 val.

Now at GLASER'S

RCA AccuColor — everything you want in color!
All the features you want most:
Vivid color.
Dependability.
Automatic fine-tune tuning.

The ORTEGA New Vista Model GP-756 25" diagonal picture

RCA AccuColor® Portable makes the scene vivid.

True-to-life AccuColor performance in a big-screen portable TV. Features include AccuColor for pleasing flesh tones, and A.F.T. Come see it in action—soon.

Matching rollabout stand, optional, extra.

GLASER'S FURNITURE & APPLIANCE CO.
5115-5123 So. Kedzie Ave. Tel.: PR 6-1790
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Raginkite savo apylinke augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesių dieną, neša nuostabių nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE, 2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS

Taupymo indėlis Apdrausti iki \$20,000.

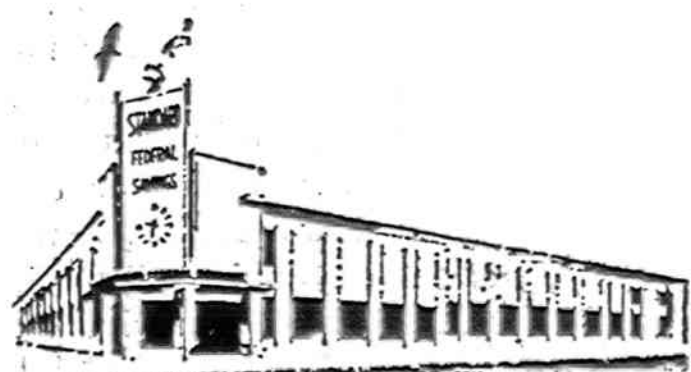
UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS
Įsteigta 1923 metais Tel. 421-3070
Įstaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

INTEREST COMPOUNDED DAILY ON ALL ACCOUNTS

We pay highest rates permitted by law.
SAVINGS INSURED TO \$20,000.00

ASSETS OVER \$160,000,000
RESERVES OVER \$14,500,000

STANDARD FEDERAL

SAVINGS and LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4152 ARCHER AVENUE AT SACRAMENTO • CHICAGO, ILLINOIS 60632 • 847-1140
OFFICE HOURS • Monday, Tuesday, Thursday & Friday, 9 a.m. to 8 p.m.
Saturday, 9 a.m. to 12 Noon • Wednesday, no business transacted.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
viename mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	
viename mėnesiui	\$6.00
viename mėnesiui	\$2.00
Kanadoje:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
viename mėnesiui	\$3.00
Užsienioose:	
metams	\$23.00
pusei metų	\$13.00
viename mėnesiui	\$3.50
Naujienuose eina kasdien, išskyrus sekmadienius, Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100.	
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

Komunistiniai skylių lopytojai

Lenkijos uostų darbininkų pasiryžimas išsvilinti Dancigo ir Štetino komunistų partijos centrus ir pakarti kelis žiauresnius komunistus priverstė sovietų imperijos valdovus imtis naujų valdymo priemonių. Rusai pajijo, kad lenkų nuotakom neužsikrėstų ir pačios Rusijos komunistų mulkinami darbininkai, todėl ėmėsi ruošti naujus planus ir skelbti naujus pažadus.

Šių metų kovo mėnesį Maskvon sukviečiams sovietų imperijos valdytojams Brežnevas paskelbė, o Kosyginas papildė naujus planus sovietų ūkiui pertvarkyti. Abu partijos vadai prižadėjo darbininkams daugiau duonos ir apavo, bet to apavo nėra. Iš didelio susirūpinimo atrodė, kad ne tik apavo, bet šiais metais dar ir maisto krautuvėse nebus. Gal nereikės stovėti tokiose ilgose eilėse dėl duonos ir mėsos, bet be eilių ir šią žiemą negalės apsieiti.

Iš Maskvos atėję įsakymai liepia vartoti visas priemones maisto produktų ir įvairių dirbinių gamybai padidinti. Tas spaudimas daugiau dirbti ir daugiau pagaminti jaučiamas ir rusų okupuotoje Lietuvoje. Lenktyniavimo ir skubaus darbo šraigtai spaudžiami ne vien pavergtuose Baltijos kraštuose, bet visoje sovietų imperijoje. Okupacinės mokyklos žurnalistas Zeferinas Jonutis ir Kazys Zilėnas aprašinėja, kaip tas gamybos padidimas pravedamas praktikoje. Jiedu Tiesos buvo pasiusti į Alytų, kad patyrintų, kaip lenktyniavimas eina 1928 metais ten įsteigtoje mašinų dirbtuvėje.

Okupuotoje Lietuvoje, kaip ir visoje Rusijoje, visos ūkio veiklos pagrindas imamas Brežnevo 8 valandų pranešimas sukviečiams komunistams. Iki to meto buvęs „komunistinis planavimas“ ir „socialistinė statyba“ buvo negera ir menkavertė. Šie du vyrai tai pripažįsta pirmame savo reportaže iš Alytaus. Jiedu rašo:

„Kaip ir daugelyje mūsų pramonės įmonių biografinėje, taip čia (turi galvoje Alytaus dirbtuvę) prieš kurį laiką buvo liūdniesių metų. Dabar, perėjus į naują planavimo ir ekonominio skatinimo sistemą, reikalai pastebimai pagerėjo“. (Tiesa, 1971 m. rugs. 8 d., 1 psl.).

Šie korespondentai tuo tarpu dar nieko nerašo, koks yra tas „pastebėtas pagerėjimas“, bet jie iškelia viešumon, koks iki šio meto buvo tas „komunistinis planavimas“ ir kaip ėjo gamyba. Jiedu pradeda nuo specialiai

NEPAVELUOKITE

(Draugiškas patarimas)

Turime daug gražių naudingų kultūrinių kilmės tikslais profesinių profesionalų sąjungų Amerikos ir Pasaulinio mąsto, mokslo, švietimo, meno ir kitokio pobūdžio draugijų, išlikusių akademinių korporacijų su gausiais jų filisteriais, nemažai turtingų intelektualų ir praturtėjusių verslininkų - vaizbūnų, prosperuojančių bendrovių, įmonių, etc. Visa mūsų Bendruomenė su skaitlingais jos padaliniais ir centrais vienu savo pagrindiniu veiklos sektorium laiko kultūros bei švietimo, at-

paruošto ir minėto mašinų dirbtuvėn pasiūsto inžinieriaus V. Kriščiūno pareiškimų. Iš reportažo matyti, kad Alytaus masinių statytojai galėtų išpildyti Maskvos nustatytą planą ir pabaigti jį keturis metus. Jie galėtų tu mašinų dar daugiau pagaminti, negu Maskva reikalauja, bet jie neturi mašinoms reikalingų medžiagų ir dalių. Kriščiūnas turi teisę tartis su Alytaus rajono valdovais, bet jam nepasiekiamos kitų rajonų sritys. Mašinoms pakuoti reikalingos Marcinkonių tartokėlio lentos, Maskvos dirbtuvėje gaminami mašinų guoliai ir Ukrainoje gaminami varikliai. Marcinkonys yra Varėnos rajone, Kriščiūnui jis jau nepasiekiamas, o Maskva savo plane Marcinkonių valdovams nepranešė, kad jie laiku supiautų Alytaus darbininkams reikalingas lentas. Alytus mašinų pristatė, bet dėl lentų stokos negali jų išvežti, nes neturi į ką pakuoti.

Kriščiūnui tada teko siuntinėti po visą plačiąją Rusiją žmones ieškoti lentų, variklių, sraigtų ir kitų būtinų medžiagų. Kitur siunčiami dirbtuvų agentai oficialiai vadinami tiekėjai. Apie juos tame reportaže taip atsiliepiama:

„Vadinami jie „stumokliais“ ir pan. Peržiūrėjus etatų sąrašus, dažnas gudrus pasakyti, kad tiekimo skyrius perdaug išpūstas. Tačiau, ar tie „stumokliai“ nėra mūsų planavimo ir ūkinės veiklos skylių lopytojai? Išties, juokinga, kai tiekėjai bando išnaudoti visas silpnības žmonių, nuo kurių priklauso, kam pirmoje eilėje siųsti detalių partiją. Vieną ima meilumu. Kita Dainavos gamtos grožiu, trečią... Gerai pasistengus, galima būtų parašyti ir kyšininkavimą ir amoralumą... Antra vertus, nesakome, kad juokinga, kai dėl keliasdešimties detalių gamykla neįvykdo plano. Dar menkesnis juokas darbininkui, atėjusiam prie kasos langelio.“ (Ten pat.)

Kai kapitalistinėje sistemoje sukti biznierių kyšius duoda ir nepadorias priemones vartoja bizniui ugdyti, tai visi juos smerkiam. Dar garsiau kyšininkus ir nedorus biznierių smerkia laisvame pasaulyje veikiantieji komunistai. Bet kad Rusijoje ir okupuotuose kraštuose Maskvos planams vykdyti reikėtų duoti kyšius ir vartoti nepadorias priemones, tai niekas tuo nenorėjo tikėti. Dabar jie patys partijos organe tai skelbia. Matyt, kad gyvenimo tikrovė komunistiniame garde yra daug žiauresnė, negu laisvasis pasaulis įsivaizduoja. Nėra ko stebėtis, kad jie apsitvėrė kariais, kulkošvaizdžiais ir šunimis saugojama siena.

tarta ruošti medžiagą. Kai visiškai paaikškes medžiagos paruošimas, tuomet organizuoti lėšų tam leidiniui sutelkimas, nes yra viltingas, kad atsisiras rėmėjų — sponsorų“. 1963. VI. 2 nutarta: „Paruošti Nepriklausomos Lietuvos Vytauto Didžiojo universiteto veikimo aprašymą nuo įsikūrimo pradžios iki jo veiklos sustojimo 1944 metais. Kviesiti šiai monografijai paruošti komisiją“ (seka 12 narių pavardės).

Po devynių metų svarstymų, organizavimo, klūčių nugalėjimo darbų kai kuriems pakviestiems nariams atsisakius, o kurturim pasimirus (V. Stanka, S. Kolupaila, Viktoras Biržiška, A. Jurskis) pirmininkaujant paskutiniam Katalikų Teologijos Fakulteto dekanui vysk. V. Brizgiui ir redaguojant Pranui Čepėnui, medžiaga ne tik paruošta, bet surinkta spaustuvėje ir sulaužyta (apie 900 psl.). Dar stoka vieno lapo: nes pertrumpas S. Dirmanto 1962 m. tikėty rėmėjų — sponsorų ir iki šiai dienai dar permaža jų suauko-toji suma. Tam daug yra prie-žastų. Jų viena, mano įsitikini-mu, yra ta, kad per tuos devyne-rius metus, kol išlikę gyvi vete-ranai profesoriai LPDA kai ku-rie valdybos ir redakcinės komi-sijos nariai ir bendradarbiai dienomis ir naktimis pradu veikalą paruošti, — daugelio lietuvių mentalitetas gerokai pasikeitė, o jų bankų ir bankelių sąskaitos pasunkėjo, rezidencijos išgrožė-jo, jaunimui barzdos išaugo (sakoma — tingi skustis), o vidutinio amžiaus kūnai apkloti storais, aukštos vertės žaliais dolerių banknotais... Kiti reika-lą ir padėti žino, suprantą, pri-taria; net gal džiaugiasi ir galė-tų ir gal norėtų paaukoti, bet delsia, neprisišrėgia; mano, kad kiti greitesni duos, o jie patau-pys dar geresniam ir vėlesniam reikalui, kad tik ne dabar, o vė-liau...

Supraskite bičiuliai, kas jau kas, o vienas po kito prieglau-dose išmirštą ar iš „social secu-rity“ pensijėlių ir artimųjų šau-piami ligų kankinami persenę profesorai, apakę, be kojos da-gutį metų invalidai visgi gebėjo išvermingai iki universiteto įsteigimo 50 metų sukakties pa-rašyti stambų, istorinį, amžius išlikusią veikalą apie per am-žius mūsų ir kaimynų tautoje mokslo ir kultūrą skleidusį ži-nintą ir apie naujų laikų Lais-vo Lietuvos tikrai lietuviškus Vilniaus ir Kauno universitetus, kurie kad ir talkoje su kitomis aukšto mokslo ir meno mokyk-lomis, akademijomis, institu-tais per 20 metų iš „bauernvol-ko“ sugebėjo, palaikomi vyriau-

mažai surinkta ir reikės įbristi skolon, tai gali būti apleidusios spaustuvės knygos kaina nuo užsakymo kainos (dabar 15 dol.) teks kiek pakelti. Taigi, kam ir pora dolerių sudaro skirtumą, pasiskubinkit atsiųsti 15 dol., kol knyga dar spaustuvėje. O tie rėmėjai, kurie jaučia pareigą ir gali paaukoti daugiau (mecenatai ne mažiau kaip 500, o gar-bės prenumeratoriai tarp 100 ir 499 dol.), tai prašomi atlikti iki šio mėnesio 30 dienos, jei pagė-dauja, kad jų pavardės susku-btų būti atspausdintos knygos puslapiuose. Jų nysakymai ir čė-kiai turi būti man atsiųsti iki 8. m. spalio 30 d. žinoma, neatsi-sakysime ir nuo kiek vėliau at-siųstos bet kokio dydžio aukos, tačiau garbingas sąrašas aukoto jų bus jau uždarytas ir knygoje atspausdintas. Jokie jo papildy-mai neįmanomi ir nenumatomi.

Tad nedelskite. Pasirūškite. Siųskite, kad gaučiau iki 8. m. spalio 30 dienos adresu: Prof. St. Dirmantas, 6616 So. Wash-tenaw, Chicago, Ill. 606 29.

Dar turime viltį ir laukiame. Paremkite ne veteranus profeso-rius, ne mūsų draugiją. Parem-kite jos darbą, kuris per šimt-mečius kels tautos garbę ir pre-stitą žmonijos moksliniame pa-saulyje. Paskubėkite. Pristimin-kite, kad esate pavergtos tautos laisvę išlikę ambasadoriai. Toji garbė, toji pareiga Jus įpa-reigoja visomis išgalėmis prisidėti prie mūsų pagrindinio tro-škimo, prie mūsų veiklos, kurią esame įpratę vadinti kova dėl lietuvių tautos išlikimo, iškėli-mo ir jai politinės laisvės ne at-gavimo, o atkovojoimo taikiais ar fizinės jėgos, atseit, karo prie-monomis. Šioje veikloje parem-kite mokslininkų veteranų atli-ktą reikšmingą žygį.

St. Dirmantas
LPDA Valdybos vardu

Savo namine vaistų spintelę reikia nepaprastai švariai ir tvarkingai užlaikyti, kaip šiam vaizdelyje parodyta. Išimti visus bėgikutes ir nuplauti lentynas, patikrinti visus užrašus, kad neįvyktų klaidų, nes vaistų su-maišymas gali būti fatališkas. Patik-rinti, kokių vaistų trūksta ir juos pa-pildyti, kad būtų bet kokiame neti-kečiomui pasirodęs.

M. GELŽINIS

Klaipėda Ordino Valdžioje (1252 - 1525 m.)

34

E. Dėl Užmario, Kuršių Marių ir Baltijos jūros vardų

Kalbininkai yra nustatę, kad prūsai aną siaurą žemės juostą, kuri skyrė Aisčių Mar-ias nuo Baltijos jūros žodžiu „nerija“ vadi-no. Kalbininkas R. Ekblom, šalininkas anos teorijos, kad germanų kilmės vieta esanti šiaurėje, Skandinavijos pusiasalyje, straipsnyje „Der ordensdeutsche ON Nerge“ (Ar yra Ordino laikų vietovardis Nerge „Nehrung“ skolingys iš šiaurės germanų kalbos?), padėdamas *Sprachwissenschaftliche Kallskapels i Uppsala Förhandlingar*, 1946 — 48, p. 133 — 160, įtaigoja, kad prūsų žodis „nerija“ esąs kilęs iš seno nordiško „no-eri“. Bet patys vokiečių kalbininkai nepri-taria Ekblom'ui, nurodydami, kad jo išva-dos esančios iš per daug toli atvestos.

Ordino dokumentų raštininkai išvertė prūsų žodį nerija į Ordino „nerge“. O vė-liau, kuomet jie paverė Sambą ir susidū-rė su iki Marių ir Nemuno atvestu Kuršu, jie antrąją neriją pavadino „nerge curoni-ensis“. Dusburgas ją rašo „Neria Curoni-ensis“, skaitlyk jo Cronica Terre Prussie, p. 144.

Viduramžio vokiečiai mėgdavo persta-

tyti vardų balse, mėgdavo vardus perfor-muoti, sunarplioti ir sujaukti. Todėl šimtme-čių bėgyje iš žodžio „Nergia, Nerge“ pasida-rė žodis „Neringa“, vėliau „Nehrung“ ir galų gale terminas „Kurische Nehrung“ nusistovėjo ir tapo paskutinių šimtmečių vokiečių geografinės ir istorinės literatūros pastoviu terminu.

Mažosios Lietuvos lietuviai niekad ne-vartojo nei „Nehrung“, nei „Kurische Neh-rung“, nei „Neringos“ terminų. Jiems šie žodžiai buvo ir pasilikio svetimi. Gyven-dami Marių vienoje pusėje, jie vadino aną žemės juostą „Užmarį“ arba „Kopomis“, kuriose gyveno „kopininkai“. Šiame raši-nyje grįžome prie seno tėvų termino ir aną tėvų žemės sklypą vadiname senu, gražiu, teisingu ir logišku, lietuvišku pavadinimu — Užmarį.

Kai Livonijos riteriai 1252 m. pradėjo Nemuno ir Danės upių santonkoje Klaipė-dos pilį statyti, Danė tebetekėjo stačiai į atvirą jūrą, reikiška, Užmaris buvo apie 1½ km. trumpesnis ir tesiekė Smiltynę (Sandkrug). Pastarosios ir Koggalio (Sü-derspitze) gyvenviečių žemę sunėdė upių srovės ir Baltijos bangos vėlesnių šimtme-čių bėgyje. Užmaris nebuvo vien trupe-nis, bet, bendrai paėmus ir šiauresnis, ir jo rytų krantas, t. y., pamarys, buvo gi-liau išraižytas. Ten, kur vegetacija nepri-laikė žemės paviršiaus, keliaujančios ko-pos slinko kasmet po kelias pėdas į rytus ir tokiu būdu mažino pamario karpymą.

Dėl Kuršių Marių vardo: Tik 114 metų po Klaipėdos pilies įsteigimo, 1366 m., Kur-

šių Marių vardas pasirodė pirmą kartą Ordino aktuose. Vokiškas pavadinimas „Kurisches Haff“ ir latviškas „Gulf of the Kurs“ įtaigoja išvadą, kad jų vardas buvo išvestas nuo marių pakraščiuose gyvenusių kuršių.

Tokia išvada yra klaidinga, nes Ordino metraštis patikslina Kuršių Marių vardo kilmę labai aiškiai:

„Das vorbeschriebene lant vnd wiltnisse mit dem grossen vrischen habe ist vnd wirt geheysen, gehalten vnd genant nach dem bischotm vnd der Kirchen czu Kurlant vnd hot den namen Kurlant vnd Kurses hap vnd nicht noch dem lande Samayten“. SRP II, p. 710.

(Aukščiau aprašytoji žemė ir tyrumos su didelėmis naujomis mariomis yra ir bus išvardintos, palaikomos ir vadinamos pa-gal Kuršo vyskupiją ir bažnyčią ir gavo Kuršo ir Kuršių Marių vardą, ir nėra pava-dintos pagal žemaičių kraštą.)

Kronikininkas akcentuoja, kad marių vardas nėra iš kuršių, nei iš žemaičių var-do išvestas ir, lyg pateisindamas nelogiš-kumą, pabrėžia, kad marios net nebuvo pagal apylinkinę žemaitiją pavadintos, bet kad jų vardas buvo suplaktas su Kuršo vyskupija.

Dėl Baltijos: Dr. Herbert Ludat, vienas dabartinių laikų Baltijos vardo tyrinėtojų, 1952 m. padėjo „Zeitschrift d. Gesellschaft für schleswig — holsteinische Geschichte“ tome 76, p. 1 — 23, straipsnį „Ostsee und Mare Balticum“. Jo studija buvo vokiško-je moksliškoje spaudoje plačiai pastebėta.

Ten profesorius atmetė visokius kitokius tvirtinimus ir išvedė Baltijos vardą iš lie-tuviško žodžio „baltas“ ir priminė, kad žodis „baltas“ buvęs ir esąs žinomas ir vartojamas visoje baltų kalbos šeimoje. Jis toliau tvirtina, kad anglosaksų ar vi-kingų kilmės jūrų keliautojų Wulfstano laikais (890 m.), Aisčių Mariose minima sala „Witland“ ir vėliau, Ordino laikais tose pačiose mariose žinomos salos „Wit-landia“ ar „Witlandsort“ vardai buvo tie-sioginiai vertimai baltiško žodžio „bal-tas, baltis“.

Apie Danę kunigas Hennenbergeris, kuris per 7 metus apkeliavo Rytprūsius ir stengėsi kiek įmanomai daugiau savo aki-mis patmatyti, rašė 1595 m., kad „Tange. Entsprangt in Samaiten aus einem Ge-bruch...“ Reikiška, Danės šaltiniai buvo „in Samaiten“, o ne kuršių krašte. Pačia-me žemupyje, šv. Jono bažnyčios apylin-kėje, mūsų laikų „Aschhof“ vadinamu, Danė išsišakojo į dvi šakas. Viena šaka ėjo mums žinoma Danės vaga, o kita te-kėjo pro Laukininkų turgų (Friedrichs markt) į Marias. Didžioji Vandens gatvė (Gr. Wasserstr.) ir Mažoji Vandens gatvė (kleine Wasserstr.) primena antrosios Da-nės šakos kelią.

Ten, kur už Klaipėdos kareivinių pro Krantinę (Strandvilla), Melneragė ir Gi-rulius iki Karklininkų gražus miškas (Plan-tage) augo, kurį rytų pusėje nuo Klaipė-dos, pro Labrenčikius ir Girulius iki Ka-lotės ežero taip vadinama Palvė (šilas) lydėjo, 13 amž. jokio miško nebuvo. Anais

laikais tas plotas buvo žemesnis, arčiau vandens paviršiaus ir jame riegsojo kalkio akmenų klotis iškyšuliai, dėl kurių ta sritis buvo Kalkio šilu (Kalkheide) vadinama. Šimtmečių eigoje vakarų vėjai palai-dojo jos skurdžią vegetaciją po 2 — 4 m. storumo iš pajūrio apusyto smėlių klotu, ant kurio mūsų laikais miškas (Plantage) sužaliavo ir palvė (šilas) augo.

Kryžiuočių valdymo laikais braižyti Klaipėdos pilies ir apylinkės paveiksai parodo, kad nuo Klaipėdos į šiaurę einas pajūris buvo daug toliau ir vakarus pasinešęs ir Raudonojo švyturio vieta buvo daug toliau nuo kranto, negu mūsų amžiuje. Nemuno ir Danės srovės šaltą pajūrio kampą atskalavo ir išrausė naują, Klaipė-dos Saksiauri (Memeler Tief) pavadintą vagą, kuri 19 ir 20 amž. semtuvais ir siurb-liais buvo žymiai pagilinta ir akmeniniais krantais ir molais sutvirtinta.

Kas nuo Stariškės, Drevernos, Kintų ar kito koksio pamario kaimo krantą brisda-vo į Marias, stebėjosi menku Marių dugno nuožulnumu. Brišk tolyn ir tolyn, o to gi-lumo kaip nėra, taip nėra. Mat, pamarys tarp Klaipėdos ir Nemuno žiočių yra bes-kęstas kraštas ir pamazų grimsta. Ten, kur prieš kelis šimtus metų pievos žaliavo, dabar žuvis plaukioja.

(Bus daugiau)

Škaitykite ir platinkite
Dienraštį „Naujienu“

DR. ANNA BALUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: P 8-3229
Rezid. telefonai: WA 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
Tiekia antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį ir sekmadienį, ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: R 6-1717

DR. C. K. BOBELIS
IR
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HE 6-4549
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadienį, 1-7 val.,
antradienį, penktadienį nuo 1-5, trečiadienį
ir sekmadienį, ofisas uždarytas.

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepiu,
skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popietį ir 6-8 val.
Treč. ir sekmadienį, uždaryta.
Ofiso telefonai: P 8-7970
Rezid. telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį
ir penktadienį nuo 3 iki 7 val. popietį.
Ketvirtadienį ir sekmadienį nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val: antradienį nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį
ir penktadienį 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HE 6-4213
Rezid. telefonai: GL 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonais HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefonais GI 8-6195

P. SILEIKIS, G. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai: Protezės, Med., Bendažai.
Speciali pagalba kitiems
(Arch Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8; Seštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: P 8-5084

Apsilankęs Rytų Vokietijoje Amerikos
negrų pastorius Ralph Abernathy
kalbėjo iš sakyklos Rytų Berlyne baž-
nyčioje. Šalia jo stovi vertėjas.

Paleido iš kalėjimo jury komisijos nari

Čikaga gerai prisimena va-
dinamą Krebiozen vaistų tei-
smą. Trys gydytojai buvo ištei-
sinti, nors kaltinimai buvo
rimti — valstybės pašto nuo-
statų laužymas, vaistų įstaty-
mų negebėjimas ir pardavinė-
jimas vaistų nuo vėžio, nors
tie vaistai nieko neveikė.
Vienintelis toje byloje pa-

GRADINSKAS
AM-FM RADIJAS
STEREO
FONOGRAMAS
NAMŲ ELEKT. IR BATER.
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KALINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FR 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIOJO SEIMOS VALANDOS
Visos programos: iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo
dienio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Seštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Tel.: HE 6-4213
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

FOREST FIRES HURT OUR FOREST FRIENDS

Our wildlife has no defense
against the careless use of fire.
So please follow Smokey's ABC's:
Always hold matches till cold.
Be sure no downy all campfires,
extinguish the ashes, and drow-
n them again. Crush all
smokes dead out.

Please! Only you can
prevent forest fires

ARTEJANČIAME NAUJIENŲ BANKETE VITALIS ŽUKAUSKAS SEKMADIENĮ, ŠIŲ METŲ SPALIO 31 D., LINKSMINS SVEČIUS BANKETAS VYKS VFW SALEJE, 7254 W. 63rd ST.

Vakarienė su kokteiliu \$8.00 asmeniui.
Sokiams gro George Joniko orkestras.
Vietas rezervuoti prašome raštu Naujienoms (1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608 arba telefonu: HA 1-6100.
Pradžią 4:00 val. po pietų.

Kviečiame visus iš anksto užsisakyti vietas artėjančiame NAUJIENŲ BANKETE

tekęs į kalėjimą buvo Joseph
Bokowski. Jis buvo jury ko-
misijoje, o teisėjas visiems
komisijos nariams buvo už-
draudęs kalbėti ar skaityti
straipsnius apie Krebiozen
vaistus ar tą bylą. Bukowski
nepaklausė teisėjo Juliaus
Hoffmano ir į jury kambarį
atsinešė savo unijos laikraštė-
lį, kuriame buvo ginami Kre-
biozen vaistai ir kaltinamieji
gydytojai. Bukowski nagri-
nėjo tą straipsnį su kitais jury
komisijos nariais. Už tai jis
gavo 18 mėn. už teismo panie-
kinimą. Trečiadienį jis buvo
iš kalėjimo paleistas, po šešių
mėnesių, nes kalėjime jis pa-
vyzdngiai laikėsi.

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

— Krakiškių Draugiško Klubo po-
atostoginis susirinkimas įvyks sekma-
dienį, spalio 17 dieną 2 val. popiet
Broniaus Bartkaus namuose, 6919 So.
Artesian Ave. Visi nariai prašomi
atsilankyti, nes yra svarbių reikalų
aptarti.
Eugenija Strungys, nut. rašt.

— Amerikos Lietuvių Piliečių Pa-
šalpos Klubo mėnesinis susirinkimas
įvyks sekmadienį, spalio 17 dieną,
1:00 val. popiet Hollywood svetainė-
je, 2417 W. 43rd St. Nariai kviečia-
mi atsilankyti. Aptarsite klubo reika-
lus, taipgi numatomas yra išrinkti
naujas kasininkus. Visi dalyvaukite.
Rožė Didžgalvienė, rašt.

— Žemaičių Kultūros klubo eilinis
susirinkimas įvyks trečiadienį, spalio
20 dieną 7:30 val. vakare Hollywood
svetainėje, 2417 W. 43rd St. Nariai
kviečiami atsilankyti ir aptarti klubo
reikalus, kurių yra daug. Po susirin-
kimo bus vaišės.
Rožė Didžgalvienė, rašt.

Ekskursijos į Lietuvą 1972 metais

Walter Rask - Rasčiauskas,
pirmas pradėjęs vežti žmones į
Lietuvą, tą darbą sėkmingai tę-
sia jau 11 metų. Jo tvarkingai
suorganizuotos ekskursijos vyk-
sta sklandžiai. Šią vasarą jo va-
dovaujamas American Travel
Service Bureau nuvežė 6 ame-
rikiečių grupes į Lietuvą. No-
rėjo daugiau žmonių nuvažiuo-
ti, bet dėl vėlybos registracijos
negalėjo to padaryti, nebuvo
vietsos.

Ateinančiais metais Rasčiaus-
ko įstaiga planuoja nuvežti Lie-
tuvon net 10 grupių. Vienos
ekskursijos bus 17 dienų, kitos
po 21 dieną. Prie jų bus gali-
ma prisijungti Čikagoje, New
Yorke ar Montrealyje. Kas iš
anksto užsiregistruos, tai galės
pasirinkti jam patogiausią ke-
lionės laiką. Su vėliau besire-
gistruojančiais gali tats atsitik-
ti, kas atsitiko šiais metais.
Todėl patariame planuoti iš an-
ksto ir laiku užsiregistruoti.
Rašykite arba informacijų kreip-
kitės tokiu adresu:

American Travel Service Bureau
9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Tel.: (312) 238-9787

Taip pat paruošime kvieti-
mus giminėms atvykti į Ameri-
ką. Teikiame informacijas ke-
lionių reikalais ir visus pasaulio
kraštus. Parūpiname bilietus ir
reikalingas vizas. (Pr).

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI
"NAUJIENOSE". — TURI GERIAUSIA
PASISEIDIMA BIZNYJE

Nori pakelti telefono kainas

Illinois Prekybos komisija
paskelbė, kad spalio 26 d. ji
pradės viešą apklausinėjimą
dėl Belle Telephone sumany-
mo pakelti kainas tarp 20% ir
30%.

Telefono bendrovė aiškina,
kad pakilusios kainos ir dides-
nės tarnautojų algos verčia ben-
drovę vėl kelti vartotojų kai-
nas, nors jos pakilo pernai
lapkričio 6 d.
Apklausinėjimas vyks 160
N. La Salle gt., 19-tame aukšte,
pradžią 10 val.

Pasveikink savo draugus
per "Naujienas"

♦ Naujienų Sukurtuvinis Ban-
ketas su programa ir šokiais
įvyks š. m. spalio 31 d., sekma-
dienį, 4 val. p. V. F. W. salė-
je, 7254 W. 63rd St., Argo, Ill.
Visa lietuviška visuomenė ma-
loniai yra kviečiama dalyvauti.
Dėl rezervacijų prašoma rašyti į
Naujienas, 1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608 arba skam-
binti HA 1-6100. Vakarienė su
kokteiliu \$8.00 asmeniui.

help your
HEART FUND
help your HEART

A. A. ROŽE SUDEIKĖ - VASAUSKIENĖ

Mirė po sunkios ir ilgos ligos 1971 m. spalio mėn. 14 dieną.
Bus pašarvota seštadienį, spalio mėn. 16 dieną Mažeika - Evans
koplyčioje, 6845 So. Western Avenue.
Pirmadienį, spalio mėn. 18 dieną 8:45 val. ryto bus lydimas iš ko-
plyčios į St. Basil parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus
laidojama Lietuvių Šv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Rožės Sudeikės - Vasauskienės giminės, draugai ir pa-
žįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam
paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Duktė S. Vasauskaitė - Korres su šeima, brolis
Juozas Sudeikis su šeima, sesuo Emilija. Kvederys
su šeima, draugai ir pažįstami.
Laidotuvių Direktorai Mažeika - Evans. Tel. RE 7-8600.

P A D Ė K A A. + A. LEO ZENKUS

Mirė 1971 m. spalio mėn. 9 dieną ir palaidota spalio mėn. 12
dieną Lietuvių Tautinėse kapinėse.
Vėlonis Leo Zenkus negali atsidėkoti tiems, kurie suteikė jam
paskutinį patarnavimą ir padėjo jį į amžinybės vietą. Todėl mes,
atmindami jį ir apgalvodami jo mirtį, dėkojame draugams, atvyku-
siems į šermenis, atsiuntusiems gėlių ir palėdžiusiems į kapines.
Dėkojame aidotuvių Direktoriumi Donald Petkui už mandagų ir
tvarkingą patarnavimą.
Dėkojame karštesniams, nunešusiems jį į amžinojo poilsio vie-
tą, ir visiems laidojėse dalyvavusiems giminėms, draugams bei pa-
žįstamiems. O Tau, mūsų mylimasis, sakome — Ramiai ilsėkis šal-
tojo žemeleje.

Nuliūdę lieka:
Dvi seserys — Elzbieta Zuk su šeima ir Kazimiera
Zelvis su šeima.

A. A. FRANK LUKAS

Mirė 1971 m. spalio mėn. 14 dieną, 3:00 val. popiet, sulaukęs
79 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Kėdainių aps., Sidabravos val.,
Vabalų kaime.
Amerikoje išgyveno 60 metų.
Paliko nuliūdę: mirusio brolio Walter vaiką — Estelle Lukas,
Eva Lukas ir Michael Lukas su žmona Aldona, mirusio brolio Antano
duktė Sophie Tarasewicz, jos vyras Victor, artima draugė Natalie
Cherniauskas ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.
Priklausė Raudonosios Rožės klubui Cicero, Dailės ir Dramos
klubui, Roselando choro Aidas ir LKM choro rėmėjams, buvo Cicero
Liberty salės direktorius.
Kūnas pašarvotas P. J. Ridiko koplyčioje, 3354 So. Halsted St.
Pirmadienį, spalio 18 dieną 11:00 val. ryto bus lydimas iš kopy-
čios į Lietuvių Tautinės kapines.

Visi a. a. Frank Lukas giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai
kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavi-
mą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Brolių vaikai, giminės.
Laidotuvių Direktorius Povilas J. Ridikas. Tel. YA 7-1911.

PLEASE
BE
CAREFUL!
Only you
can prevent
forest fires!

REMKITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJIENOSE"

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausias gėlės ir vainikai antka-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

P E T K U S

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: G 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: T 2-108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Y 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS CIENA
(IR NAKT)
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: Y 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: Y 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNUS (LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE V 6-6772

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: Y 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS

10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

GRIMSTANTI SALA SU KYŠANČIAIS BOKŠTAIS...

KELIONĖS PRADŽIA

Ir vėl viena mūsų gyvenimo vasara nuėjo į laiko kapus. Saulė dar kartais ir pasivilina, bet dienos jau sutrumpėjo, o naktys būna vėsokos.

Laukdamas autobuso prie gatvių sankryžos lyg iš nuobodulio pasidairau ir į plačias padanges. Ir ten jau matosi tamsoki debesys, nors dar maži, kaip, sakysime, mūsų kaimė kepmi duonos kepalai. Jie jau nebesidraiko balta gija. Atrodo, net nesibijo saulėje sudegti ir išnykti be ženklo. Lyg būtų susitarę jungiasi, lydos, tarsi, norėdami pačią saulę pašlėpti nuo mūsų akių.

Žiūriu — jau atlinguoja ir tas keleivinis gatvių laivas — autobusas paimiti tą gyvąjį krovinį ir nuo 33-čios gatvės sankryžos. Krovins nedidelis. Be gerai aptuktusios senyvos moters, be lazda pasiramčiusio pensininko, aš jau trečias ir paskutinis įsiritu į autobusą. Ir prie kitų gatvių

A. VILAINIS ŠIDLAUSKAS

keleivių mažai teilpa. Kai netos ir darbą važiuojančiųjų valandos, ar iš darbo grįžtančiųjų, tai ir tie CTA autobusai važiuoja pustušti.

Taip mes pralindome pro vieną sausą patiltę, prasmukę ir pro antrąją įriedėjome į aukščiausią iškilusį kanalo tiltą.

PASLAPTINGAS KANALAS

Kanalo vanduo atrodo tamsus ir riebaluotas. Kaip kadaise poeto išsireikšta, jis toks, jog nelimpa prie dangaus, nei dangus lenkiasi prie jo. Mėlynas dangus jame visai neatsispindi. Ir judančios vilnys be saulės varų. Raita jos kažkokia plienine šviesa.

Šis tamsus ir drumzlinas kanalas ant savo pečių yra jau pertemps milijonų milijonų tonų prekių. Gal dėl to prakaito ir atrodo, jis toks alyvinis riebaluotas. Jo vanduo ir pajaudęs nuo suodžių, anglių nuobūrų, vėjo sunęstų dulkių ir, žinoma, nuo į jį suverčiamų atmatų. O kiek jo dugne sugulusio pavandio dumblo. Jį galima pajusti — užuosti ir prie krantinės atėjus, nors, žinoma, ne taip jau baisiai, kad reikėtų čiaudėti ar skubėti pirštais užspausti nosį. Tas kanalas, nors dabar jau daug prekių perveža sunkvežimiais, vis dar turi darbo. Ir prie krantinės matosi stovi dar vilkikai — laivai. Vienas jų net su kaminiu, kuriam pasijudinus reikės iškelti ir patį tiltą, kad vilkikas galėtų praplaukti.

Daug, labai daug tie kanalai slepia pūvančiame dumble kriminalinių paslapčių. Kartą girdėjau, jog kanalas Čikagai yra tas pat, kas anuo met buvo Paryžiaus požeminiai kanalizacijos urvai, nutekėjimo angos ir Senos upė. Apie juos taip vaizdžiai yra rašęs Viktoras Hugo savo romanuose. Gal dabar yra tiesios šiam palyginime, tik, žinoma, yra ir skirtumas, nes ten tada galėjo slėp-

ti ir patys nusikaltėliai nuo policijos akių. Čia jie tegali slėpti tik savo nužudytas aukas, nu gramzdindami jas su paristū akmeniu ar kitu koku sunkiu daiktu į jo dugną. Žinoma, kartais ir tai nepavyksta, ir nusikaltėlis, lyg tyčia pats save išduoda, besukubėdamas palikdamas kokį savo daiktą prie kanalo. Tai ir padeda išaiškinti ir patį baisų žmogų. Pasakojo man, jog vienoje vietoje, valant kanalo dugną, buvo išarta — išsemta ir nemažai žmonių griaučių.

Ir savizudžius kanalas priima į savo purviną glėbį. Tokie atsitikimai, žinoma, ne vienas, ne du, o dešimtinis būta. Tai atsitinka ne vien tik dėl meilės pamušimo. Nusizudo ir žmonės ir dėl kitų priežasčių. Taip, sakysime, buvo ir tos Amerikoje buvusios pasibaitsinės ekonominės krizės laikais, kai žmogus visko netekęs, ką buvo turėjęs uždirbęs, patekęs į alkanųjų žmonių eiles ir jau nustojęs vilties ko geresnio gesusilaukti, desperacijos apimtas net sau virvės nebeieškojęs, — nušokęs į Čikagos kanalą.

DINGO 100,000 IR BANKO TARNAUTOJAS

Taip tas kanalas ir žmonių akys buvo išaugęs į visokių fantastinių pasakojimų ryklį. Kai policija nesurasdavo nusikaltėlio, jau kai kurie imdavo spėlioti, jog tą auką bus prarijęs tas pabaisa kanalas. Prie tokių fantastinių išvadų prielaidavo net ir lietuviai, neatsiradus nusikaltimo siūlo galui. Taip buvo atsitikę Čikagos lietuvių tarpe prieš penkis ar šešias dešimtis metų. Vieniame privačiame banke atsitiko stambi vagystė. Dingo iš banko kass šimtas tūkstančių dolerių. Dingo kartu ir vienas to banko tarnautojas. Tas bankas, kuris, prie progos noriu pasakyti, jau seniai nebeegzistuoja, ir pats jo laikytojas yra prieš daug metų miręs, buvo apsidraudęs draudimų bendrovėje. Tad, žinoma, dėl tos įvykusios vagystės nenukentėjo nei tas bankas, nei jo buvę indėlininkai. Tačiau dėl tokio įvykio buvo daug kalbų, spėjimų. Juo labiau, kad tada dėl tokios stambios sumos dingimo draudimo bendrovė rūpestingai ieškojo nusikaltėlio. Ieškojo bendrovės agentai, buvo užlaikymai ir federalinės valdžios sekliai. Ieškojo uostuose, miestuose. Visur stebėjo žvalios sekliai akys, bet tas žmogus su šimto tūkstančių dolerių ryšuliu dingo kaip į vandenį. Ir po ilgo jo ieškojimo ne-

buvo jokių pėdsakų apie dingusį banko tarnautoją, nors, rodos, žmonių supratimu, jis turėjo juk nemažą, akimis pastebimą, dolerių ryšulį. Tuomet jau patys žmonės ėmė spėlioti, kaip ir kur galėjo dingti tas žmogus. Taip ir buvo prieita prie fantastinių galvojimų: tikriausiai esąs, bus buvęs ne jis vienas kaltininkas. Gal tai galėjo būti ir visai nekaltas žmogus. Kiti, kurie galėjo padaryti tą nusikaltimą, juk galėjo paristi jam akmenį po kaklą ir įstumi jį tam rykliui ir vandeninius prasižiuosius kanalo nasrus...

(Bus daugiau)

TRUMPAI

— James F. Janulis, Amerikos karo aviacijos akademijos senjoras, yra paskirtas projektų tarnybon ir pakeltas į kadetų 2-to leitenanto laipsnį. Vasaros metu jis baigė 7 savaitinį civilinės aviacijos kursą. Priimtinio karo aviacijos pilotų lavinimo grupę. Akademiją baigęs sekančių metų vasarą. Tėvai gyvena Čikagos pietvakarių apylinkėse.

— Apollo 8 erdvėlaivis, kuris pirmasis skrido aplink mėnulį, yra išstatytas apžiūrėjimui Industrijos ir mokslo muziejų, prie 57-tos ir Lake Shore Dr.

— Alvudo Vaikų teatro repetitijos vyksta sekmadieniais nuo 2 val. Gage Parko valdiniame pastate. Priimami nauji vaidintojai.

— Aldona Savokaitis, baigusi specialius pedagogikos mokslus, pakviesta į San Diego mokyklą Californijos valstijoje. Anksčiau ji mokė St. Christopher mokykloje, Gage Parko apylinkėse. Atsilikusių ir su trūkumais vaikų auklėjimas yra jos specialybė.

— Jonas Evans išrinktas Marquette Manor Prekybos rūmų vicepirmininku. Philomena D. Pakel išrinkta tos organizacijos direktore. Adv. Charles P. Kal išrinktas teisiniu patarėju.

— Ingrida Biliūnaitė ir Sigitė Mikulaitė yra tarpe laimėjusių plaukimo varžybose, kurias surengė 12-to Wardo Demokratų partijos organizacija.

— Chicago's Miesto Tarybos Komitetas priėmė potvarkį, draudžiantį pirmo ir pardavimo iškasas ant nekilnojamo turto nuosavybių rezidencinėse apylinkėse. Viešame apklausinėjime kun. Leonard Dubi atstovauja naujai steigiamą Temporary Midway organizaciją, sukelė triukšmą. Potvarkio projektą įnešė miesto meras Richard J. Daley. Projektą svarstys miesto taryba spalio 27 d.

— Altos pirm. Dr. Kazys Bobelis su žmona išskrido į Europą. Jiedu bus Prancūzijoje, Italijoje, Graikijoje ir kitose valstybėse. Dr. Bobelį Chicagoje pavaduos dabartinis Altos vicepirmininkas Dr. Kazys Šidlauskas.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

OFFICE JANITOR

4 to 6 Hours per Day. 5 Days a week. Good opportunity for retired or semi-retired man. Steady employment. Located at 47th and Kedzie.

Experience preferred but not necessary. Earn 85 to 95 Dollars per week. For more information and appointment for interview

CALL

TOM SHORT

847-6565

EXPERIENCED

ASSEMBLY WELDER

Must be able to work from blueprints. Good pay. AUTOQUIP CORPORATION

1140 So. Washitaw

826-5353 — ext. 33

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

WANTED

BABYSITTER

Must live-in, some House-keeping. Room & Board.

\$120 per Month.

339-2499

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

WORKING COUPLE NEEDS

COMPANION — HOUSEKEEPER

For elderly man & two school age children. Live in or go. Salary open. References.

Some English necessary.

PARK RIDGE

692-3649

RENTING IN GENERAL

Nuomos

ISNUOMOJAMI 2 miegamieji kambariai

dviem suaugusiems vyrams. 3348 So. Lowe. 2-ras aukštas.

Tel. YA 7-9438.

ISNUOMOJAMAS 3 kambarių butas

beisimant vienam asmeniui.

Tel. GR 6-6497

ISNUOMOJAMI 3 KAMBARIAI su

augusiems draugams.

Tel. FR 6-4681.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

RESTORANAS IR BARAS

125 sėdimos vietos. Visi įrankiai ir reikmenys. Gyventi patalpos. Isteigta prieš 15 metų. Amerikoniškas maistas. Parduodama visa nuosavybė ir apvalius meto einantis biiznis. Fox Lake, Ill. Rašyti savininkui: TOMAS, Box 33, INGLESDALE, ILL. 60041.

• Tik viena savaitė liko iki

Montrealio Gintaro ansamblio koncerto. Gintariečiai koncertuos spalio 23 d. 8 val. vak. Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijoje. Bilietai gaunami Marginuose, 2511 W. 69 St. ir Margutyje, 2422 W. Marquette Rd. Šį sekmadienį Marginių prekyba bus atidaryta nuo 10 v. ryto iki 1 val. p. p. Šeštadienį ir sekmadienį Margučio raštinė veiks nuo 10 val. ryto iki 5 val. p. p. Išgykite bilietus iš anksto. Kainos: 3, 4, 5, 6 dol. (Pr).

• O. Galvydienė, Al. Rūgytė ir

A. Valauskienė, visos trys, talkinamos J. Valausko, vaishns svečius dail. A. Rūkštelės suakutvinės meno parodos atidarymo metu. Paroda bus atidaryta spalio mėn. 16 dieną 6 val. vak. Jaunimo Centre. (Pr).

• Balso Elgino 144 skyr. Val-

dyba, šių metų lapkričio mėn. 3 dieną (trečiadienį) 7 val. vakaro šaukia metinį skyr. narių susirinkimą, kuris įvyks daktaro ir ponios Giedraičių namuose, 1980 La Fox St., Elgin, Ill. Telefonas 742-2887.

Skyriaus Valdyba nuosirdžiai kviečia ne tik narius, bet ir visus kitus, toje apylinkėje gyvenančius lietuvių susirinkime dalyvauti ir savo auka paremti vargan patekusius mūsų tautos brolius.

Skyr. Valdyba (Pr).

• "Dainavos" ansamblio vienas

garbės narys paaukojo \$400 komp. Br. Budriūno operetės "Sėdabrinė Diana" pastatymo reikalams. Operetė statoma š. m. gruodžio mėn. 11 ir 12 d. d. Marijos Aukšt. Mokyklos salėje kartu su ansamblio 25 m. jubiliejaus minėjimu. (Pr).

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEITIMAIS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITE I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTU NUOMAVIMAS

NAMU VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISU RUSIU DRAUDIMO AGENTURA]

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

SAVO NAMAI NE SALA

5 BUTU AUKSTAS MURAS. 50' 10" 3 auto mūro garažas. Naujas

gazu šildymas. Aluminu langai. Iren-

tas šiltas beismantas. Naujas garažas. Blokas nuo parko. \$38,500.

3 BUTU 1 1/2 AUKSTO MURAS. Ga-

zu šildymas. Geros pajamos. Gražūs

butai. Garažas. Arti ofiso. \$34,000.

6 KAMBARIU MURAS. Kabinetu

virtuvė. Moderni vonia. Naujas gazu

šildymas. Garažas. Arti mūsų. —

\$19,000.

9 KAMBARIU modernus bungalow.

Liukusinė vonia. Kabinetu virtuvė.

Pilnai irengtas beismantas. Židyns.

šildymas gazu. Nauji kilimai. 2 auto

garažas. Marquette Parke. \$28,000.

4 BUTU gražus mūras ir 4 auto

mūro garažas. Naujas gazu šildymas.

Aluminu langai. Prie Maria High. —

\$42,700.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

2 PO 4 MURINGS, skiepas ir pasto-

gė, centrinis šildymas, garažas, Right-

ten Parke.

2 PO 5 MEDINIS ir šalia tuščias

sklypas. 41ma ir Campbell.

POKUS BUNGALOW, irengtas

sklypas, garažas. Tuoj galima užimti.

77-ta prie California Ave.

MAISTO KRAUTUVĖ ir 2 butai

Marquette Parke.

3 BUTAI ir biznio patalpa Mar-

quette Parke.

VALGYKLA su namu ir visais iren-

gimais. Judri vieta.

SIMAITIS REALTY

2951 WEST 63 STREET

436-7878

6 BUTU MURINS, gerame stovyje,

platus sklypas, geros pajamos. 54 ir

Damen apylinkė. — \$38,000.

LABAI GERAS 10 butu mūras, 2

automobiliu mūro garažas, Marquette

Parke. — Tik \$89,000.

10 BUTU mūras, alum. langai, šil.

gazu. Gražus pastatas. Apylinkė

62-ra ir Talman. Tik \$79,500.

1 1/2 AUKSTO 12 metų mūrinis. Ši-

lima gazu, centrinis vėsinimas, gražiai

irengtas rūsys, 2 auto garažas, beveik

dvigubas sklypas. Apylinkė 47-tos ir

Pulaski. \$37,500.

2 PO 5 MURINS. Nauja šilima ga-

zu, aluminu langai, 2 automobiliu

garažas, Marquette Parke. — Tik

\$28,900.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET

Tel.: 471-0321

WESTMONT

By Owner. Brick & Frame 4 Bedroom

Bi-Level. 3 Car Garage. 60x349' Lot.

Apt. or Commercial Zoning in

Near Future.

\$39,500

964-0088

OPEN HOUSE

SUNDAY 12 — 6 P. M.

8138 — 45th PL. LYONS, ILL.

Home can't be built for \$55,000 going

for \$45,000. Must be seen to appre-

ciate. 4 bedrooms, 3 full baths,

2 1/2 car garage. By owner.

Tel. 447-0581

BY OWNER

2-6 room brick apartment

building.

Near 57th and Whipple.

\$34,500.

Tel. 778-8257

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namu Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatau senus vi-

su rūšiu namo apšildymo pečius ir

air-conditioning ir naujus ir senus na-

mus. Irengiu vandens boilerius ir

stogu rinas (gutters). Darbas atlie-

kamas greit, sąžiningai ir garantuotai.

Apskaičiavimai nemokamai.

Turiu leidimus dirbti mieste ir

užmiestiuose.

DOMAS ŽUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL

4444 So. WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL. 60609

TEL.: VI 7-3447

DĖMESIO!

KARPENTERIS

Porčiai — Garažai su durim —

Priestatai.

Beismantu irengimai ir kiti įvairūs

karpenterio darbai